

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขออนุญาตใช้แบบวัดความคิดสร้างสรรค์

(สำเนา

ที่ ทม 0610(10)/

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
239 ถนนห้วยแก้ว อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ 50200

เมษายน 2542

เรื่อง ขออนุญาตใช้แบบวัดความคิดสร้างสรรค์
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี

ด้วย นายวิสุทธิศักดิ์ หวานพร้อม นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและสถิติ
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้รับความเห็นชอบให้ทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์
เรื่อง "การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย" โดยมี
รองศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ภูวิภาดาบรรณ และ รองศาสตราจารย์อุเทน ปัญญา เป็นกรรมการที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์

นักศึกษามีความประสงค์จะขออนุญาตใช้แบบวัดความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยรูปภาพแบบ ก.
ของท่าน เพื่อเป็นเครื่องมือในการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาตามที่เห็นสมควร จักเป็น
พระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. นุบผา วัฒนาพันธุ์)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ประจำสาขาวิชาวิจัยและสถิติการศึกษา

ภาควิชาประเมินผลและวิจัยการศึกษา

โทรศัพท์ (053) 944239 โทรสาร (053) 221283

ภาคผนวก ข

เครื่องมือการวิจัย

- ส่วนที่ 1 ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์
- ส่วนที่ 2 แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน
- ส่วนที่ 3 แบบประเมินผลงานด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน
- ส่วนที่ 4 แบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการสำหรับสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมกระบวนการวิจัย
- ส่วนที่ 5 แบบบันทึกพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการวิจัย
- ส่วนที่ 6 แบบวัดความคิดสร้างสรรค์

ส่วนที่ 1

ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กปฐมวัย

คำชี้แจงสำหรับการนำแผนการจัดกิจกรรมนี้ไปใช้

แผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กปฐมวัยมี 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 กิจกรรมดนตรีและการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 5 กิจกรรม

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กฟังอย่างสร้างสรรค์ แล้วถ่ายทอดความคิดและจินตนาการของตน ออกมาอย่างอิสระ ด้วยการแสดงท่าทางหรือการเคลื่อนไหวต่างๆ เช่น การแสดงท่าทาง การเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามจินตนาการเช่น ระบายสี เชือก เป็นต้น

วัตถุประสงค์ทั่วไปของกิจกรรมนี้

1. เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัวและความคิดยืดหยุ่น
2. เพื่อส่งเสริมความคิดจินตนาการและแสดงบทบาทตามจินตนาการได้
3. เพื่อส่งเสริมความกล้าคิดกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ได้
4. เพื่อส่งเสริมความมั่นใจในตนเองต่อการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ได้

ตอนที่ 2 กิจกรรมทางภาษา จำนวน 18 กิจกรรม

เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กปฐมวัยใช้ภาษาเป็นสื่อในการแสดงออกทางความคิดและการกระทำอย่างสร้างสรรค์

วัตถุประสงค์ทั่วไปของกิจกรรมนี้

1. เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่น
2. เพื่อส่งเสริมความคิดจินตนาการ
3. เพื่อส่งเสริมความกล้าคิดกล้าพูดอย่างสร้างสรรค์

ตอนที่ 3 กิจกรรมสร้างสรรค์ทางศิลปะ จำนวน 29 กิจกรรม

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและตา ส่งเสริมความคิดอิสระ ความคิดจินตนาการ ฝึกการทำงานด้วยตัวเอง ฝึกการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ทั้งความคิดและการกระทำแล้วถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานทางศิลปะ

วัตถุประสงค์ทั่วไปของกิจกรรมนี้

1. เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่ม ความคิดละเอียดละออ ความคิดยืดหยุ่น ความคิดคล่องตัว
 2. เพื่อส่งเสริมความคิดจินตนาการ
 3. เพื่อส่งเสริมความมั่นใจ กล้าคิดกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์
 4. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสร้างผลงานอย่างสร้างสรรค์ขึ้นด้วยตนเอง
- รายละเอียดของแนวการจัดกิจกรรมต่างๆมีดังนี้

ตอนที่ 1 ตัวอย่างกิจกรรมดนตรีและการเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์

1. กิจกรรม ธิบับันมหัศจรรย์ (รายบุคคล)

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่น

อุปกรณ์

เครื่องเล่นเทป ตลับเทปเพลง ธิบับันหลากสี

วิธีการ

1. ให้นักเรียนฟังเสียงเพลงจากเครื่องเล่นเทป
2. นักเรียนใช้ธิบับันเคลื่อนไหวประกอบเพลง ตามจินตนาการ โดยแสดงท่าทางการเคลื่อนไหว

ไหว้ให้มีความแปลกใหม่แตกต่างจากเพื่อนให้มากที่สุด

การประเมิน

ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์

สังเกตท่าทางการเคลื่อนไหว

ประกอบเพลงของนักเรียน

2. กิจกรรม หนูทำได้ (รายกลุ่ม)

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่น

อุปกรณ์

1. สิ่งของต่างๆที่ทำให้เกิดเสียง เช่น ไม้บล็อก กระป๋อง ขลุ่ย กลอง เป็นต้น

2. เทปบันทึกเสียง

3. เพลงที่นักเรียนชอบ

วิธีการ

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มๆละ 5 คน

2. ให้นักเรียนทำกิจกรรมการเล่นบทบาทสมมุติโดยสมมุติให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงเป็นนักดนตรีที่กำลังแสดงคอนเสิร์ต โดยใช้อุปกรณ์ที่เตรียมมาประกอบการเล่นบทบาทสมมุติทำให้เกิดเป็นเสียงจังหวะประกอบการร้องเพลงของนักเรียนโดยให้นักเรียนเป็นผู้เลือกเพลงที่แสดงเอง

3. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาจับฉลากว่ากลุ่มใดเป็นฝ่ายแสดงก่อน

4. ในขณะที่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งแสดง ให้นักเรียนคนอื่น ๆ เดินประกอบเพลงตามจินตนาการ

5. ขณะที่นักเรียนแต่ละกลุ่มกำลังทำกิจกรรม ครูบันทึกเสียงการแสดงของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

ลูกกลุ่ม

6. เมื่อนักเรียนทุกกลุ่มแสดงเสร็จแล้ว ครูเปิดเครื่องเล่นเทปที่ได้บันทึกเอาไว้ให้นักเรียนฟัง

อีกครั้ง

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเสียงที่ได้ยินจากเครื่องเล่นเทปที่ได้บันทึกไว้ว่าเป็นเสียงที่เกิดจากสิ่งของชนิดใด และสิ่งของดังกล่าวจัดอยู่ในประเภทใด เช่น เป็นสิ่งของประเภทเครื่องใช้ เครื่องดนตรี หรือของเล่นและถามนักเรียนว่านอกจากสิ่งของต่างๆที่นักเรียนนำมาทำให้เกิดเสียงในกิจกรรมนี้นักเรียนคิดว่ายังมีสิ่งของอะไรอีกบ้างที่สามารถนำมาเล่นในกิจกรรมนี้ได้

8. ให้นักเรียนช่วยกันเลือกเพลงที่นักเรียนชอบหนึ่งเพลง จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลงดังกล่าว โดยนักเรียนใช้อุปกรณ์ที่เตรียมมาให้จังหวะประกอบเพลงอีกครั้ง

การประเมิน

ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรม

ของนักเรียน

ตอนที่ 2 ตัวอย่างกิจกรรมทางภาษา

1 กิจกรรม นิทานปริศนา 1 (รายบุคคล)

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว

อุปกรณ์

นิทานเรื่องสั้น ๆ ที่ครูเตรียมมา ซึ่งอาจเป็นนิทานที่มีความสอดคล้องกับหน่วยการ
สอนประจำสัปดาห์

วิธีการ

1. ครูเล่านิทานให้นักเรียนฟัง โดยครูไม่บอกชื่อเรื่องนิทานดังกล่าว
 2. ให้นักเรียนแต่ละคนตั้งชื่อนิทานเรื่องที่คุณเล่าให้ฟัง โดยให้เป็นชื่อที่มีความแปลก
ใหม่ และแตกต่างไปจากเพื่อนให้มากที่สุด
 3. ครูเขียนชื่อเรื่องนิทานที่นักเรียนบอกมาลงบนกระดานดำ
 4. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเหตุผลของนักเรียนในการตั้งชื่อเรื่องนิทานดังกล่าว
การประเมิน
- ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ สังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียน

2. กิจกรรม ทายสิ่งของประลองความไว 1 (รายบุคคล)

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว

อุปกรณ์

อุปกรณ์ที่เป็นของจริง เช่น เชือก กระดาษหนังสือพิมพ์ สัม

วิธีการ

1. ครูนำอุปกรณ์ที่เตรียมมาทั้งหมดใส่รวมลงในลังกระดาษ
2. ครูให้อาสาสมัครมาหยิบสิ่งของหนึ่งชิ้นชูให้เพื่อน ๆ ดู

3. ให้นักเรียนช่วยกันบอกคำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของที่อาสาสมัครหยิบมาให้มากที่สุด โดยครูกำหนดเวลาในการคิดหาคำตอบ 3 นาทีต่อสิ่งของหนึ่งชิ้น

4. ครูเขียนคำตอบที่นักเรียนแต่ละคนตอบลงบนกระดานดำ

5. เมื่อหมดเวลา ครูและนักเรียนช่วยกันนับคำตอบของนักเรียนแต่ละคน ถ้านักเรียนคนใดมีคำตอบที่มีความแปลกใหม่ไม่ซ้ำกับคนอื่น และมีปริมาณคำตอบมากที่สุด ถือเป็นฝ่ายชนะ

การประเมิน

ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ สังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียน ตัวอย่างกิจกรรม

นักเรียนอาสาสมัครหยิบสิ่งของให้เพื่อน ๆ ดู

คำที่เกี่ยวข้องกับส้ม เช่นรส เปรี้ยว หวาน สีเช่น เหลือง แดง กลิ่นเช่น หอม เป็นต้น

3. กิจกรรม "เกิดอะไรขึ้น" (รายบุคคล)

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่ม และความคิดคล่องตัว

อุปกรณ์

ภาพประกอบคำถาม เช่น ภาพมดตัวเท่าคน ภาพรถยนต์วิ่งบนอากาศ เป็นต้น

วิธีการ

1. ครูถามคำถามนักเรียนว่า "อะไรจะเกิดขึ้น ถ้ามดตัวโตเท่าคน" "อะไรจะเกิดขึ้น ถ้ารถยนต์วิ่งบนอากาศได้" "อะไรจะเกิดขึ้น ถ้ามีแต่กลางวันไม่มีกลางคืน" "อะไรจะเกิดขึ้น ถ้ามีกลางวันไม่มีกลางคืน"

2. ครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนหาคำตอบที่แปลกและแตกต่างจากคำตอบของคนอื่น ให้มากที่สุด

3. ครูเขียนคำตอบที่นักเรียนตอบมาลงบนกระดานดำ

4. ครูกับนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคำตอบของนักเรียนแต่ละคน

การประเมิน

ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมของนักเรียน

4. กิจกรรมนักข่าวรุ่นเยาว์ (รายกลุ่ม)

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว

อุปกรณ์

ภาพข่าวที่ตัดจากหนังสือพิมพ์

วิธีการ

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มๆละ 4-5 คน

2. ครูอธิบายการปฏิบัติกิจกรรม โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาช่วยกันเล่าข่าวจากภาพในหนังสือพิมพ์และเป็นภาพเดียวกัน โดยครูเน้นให้แต่ละกลุ่มเล่าข่าวให้มีความแปลกและแตกต่างจากกลุ่มอื่นให้มากที่สุด

3. ตัวแทนกลุ่มออกมาจับฉลากว่ากลุ่มใดออกมาเล่าข่าวเป็นกลุ่มแรก

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับข่าวที่นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเล่าหน้าชั้นเรียน การประเมิน

ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ สังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียน

ตอนที่ 3 ตัวอย่างกิจกรรมสร้างสรรค์ทางศิลปะ

1. กิจกรรม รูปทรงแสนสนุก (รายบุคคล)

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่นความคิดละเอียดละออ

อุปกรณ์

1. กระดาษแข็ง ตัดเป็นรูปทรงเรขาคณิต เช่น รูปวงกลม รูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม รูปวงรี รูปหกเหลี่ยม เป็นต้น

2. กระดาษโรเนียว ดินสอสี หรือสีเทียน กาว

3. เครื่องเล่นเทป

วิธีการ

1. แจกอุปกรณ์ให้นักเรียน
2. ให้นักเรียนใช้กาวยาทรงรูปทรงเรขาคณิตแล้วนำรูปทรงเรขาคณิตมาประกอบเป็นรูปต่างๆลงบนกระดาษโรเนียว แล้วใช้ดินสอสีหรือสีเทียนต่อเติมภาพที่ประกอบโดยให้ได้ภาพที่มีลักษณะแปลกและแตกต่างกันให้มากที่สุด พร้อมทั้งบอกชื่อของภาพด้วย
3. ขณะที่นักเรียนกำลังทำกิจกรรม ครูเปิดเพลงเบาๆให้นักเรียนฟัง
4. ให้นักเรียนออกมาเล่าอธิบายเกี่ยวกับผลงานของตนเอง
5. นักเรียนนำผลงานไปจัดแสดงไว้ที่จัดแสดงผลงาน

การประเมิน

ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ และแบบประเมินผลงานนักเรียน
สังเกตการร่วมกิจกรรมและสังเกตผลงานของนักเรียน

2. กิจกรรม ภาพมหัศจรรย์ (รายบุคคล)

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่ม และความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่นความคิดละเอียดละออ
อุปกรณ์

กระดาษที่มีจุด ซึ่งแต่ละจุดมีระยะห่างระหว่างจุดจุดละ 2 เซนติเมตร ดินสอสี เครื่องเล่นเทป

วิธีการ

1. ครูแจกอุปกรณ์ให้นักเรียน
2. ครูอธิบายให้นักเรียนใช้ดินสอสี ลากเส้นจากจุดหนึ่งผ่านจุดอื่น ๆ ให้เป็นรูปภาพตามจินตนาการ
3. ครูกระตุ้นให้นักเรียนลากเส้นให้เป็นภาพที่มีความแปลกใหม่ให้มากที่สุด
4. เมื่อลากเส้นเป็นภาพเสร็จแล้วให้นักเรียนใช้ดินสอสีระบายภาพ เพื่อให้ภาพสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นพร้อมกับตั้งชื่อภาพของตนเองด้วย
5. ขณะที่นักเรียนกำลังทำกิจกรรม ครูเปิดเพลงเบาๆให้นักเรียนฟัง

6. ให้นักเรียนออกมาอธิบายเกี่ยวกับผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน

7. นักเรียนนำผลงานไปเก็บไว้บนชั้นสำหรับการแสดงผลงาน

การประเมิน

ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ และแบบประเมินผลงานนักเรียน

สังเกตพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรม และสังเกตผลงานนักเรียน

3. กิจกรรม ภาพนี้มีอะไรบ้างเอ่ย 4 (รายกลุ่ม)

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมความคิดละเอียดละออ

อุปกรณ์

กระดาษขาวเทาที่มีภาพไม่สมบูรณ์ (ภาพพื้นดินและภูเขา) ดินสอสี เครื่องเล่นเทป

วิธีการ

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน

2. ครูแจกอุปกรณ์ให้นักเรียน

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันต่อเติมภาพที่ครูแจกให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด และ

ระบายสีให้สวยงาม พร้อมทั้งตั้งชื่อภาพด้วย

4. ขณะที่นักเรียนกำลังทำกิจกรรม ครูเปิดเพลงเบาๆให้นักเรียนฟัง

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน

6. นักเรียนนำผลงานไปเก็บไว้บนชั้นสำหรับการแสดงผลงาน

การประเมิน

ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ และแบบประเมินผลงานนักเรียน

สังเกตพฤติกรรมความร่วมมือกิจกรรมของนักเรียน และสังเกตผลงานนักเรียน

4. กิจกรรมผู้กำกับภาพยนตร์ (รายกลุ่ม)

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว และความคิดยืดหยุ่น

อุปกรณ์

1. หนังสือวารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ที่มีภาพดารายอดนิยม ภาพบ้าน ภาพรถยนต์ ภาพวิวทิวทัศน์เป็นต้น

2. กรรไกรปลายมน

3. กระดาษขาว 2 หน้า

4. กระดาษขาวเทา

วิธีการ

1. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มๆละ 4-5 คน

2. แจกอุปกรณ์ให้นักเรียน

3. ครูอธิบายการทำกิจกรรมโดยให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันวางแผนนำภาพที่ตัดจากวารสารหรือนิตยสารต่างๆจัดสมมุติให้เป็นฉากการแสดงภาพยนตร์

4. นักเรียนใช้กรรไกรปลายมนช่วยกันตัดภาพจากวารสารหรือนิตยสารตามต้องการ

5. นำภาพมาทากาวที่ตัดไว้แล้วนำไปติดลงบนกระดาษขาวเทาที่สมมุติให้เป็นฉากภาพยนตร์โดยจัดเป็นฉากภาพยนตร์ตามที่ได้ช่วยกันวางแผนไว้

6. ในระหว่างที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูเปิดเพลงให้นักเรียนฟังเบาๆ

7. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเล่าเกี่ยวกับฉากภาพยนตร์ที่แต่ละกลุ่มช่วยกันจัดขึ้นตามจินตนาการให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน

8. นักเรียนนำผลงานไปเก็บไว้ที่ชั้นแสดงผลงาน

การประเมิน

ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ และแบบประเมินผลงานนักเรียน

ส่วนที่ 2

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น. ถึง.....น.

ครั้งที่.....กิจกรรม.....ครูผู้สอน/พ่อแม่ผู้ปกครอง.....

พฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์

1. พฤติกรรมด้านความคิดริเริ่ม.....

.....

2. พฤติกรรมด้านความคิดคล่องตัว.....

.....

3. พฤติกรรมด้านความคิดยืดหยุ่น.....

.....

4. พฤติกรรมด้านความคิดละเอียดละออ.....

.....

พฤติกรรมทั่วไป

1. พฤติกรรมด้านความกล้าแสดงออก.....

.....

2. พฤติกรรมด้านความกระตือรือร้น.....

.....

3. พฤติกรรมด้านอื่นๆ.....

.....

ข้อคิดเห็นอื่น ๆ.....

หมายเหตุ

1. พฤติกรรมด้านความคิดริเริ่ม (Originality Thinking) คือ พฤติกรรมที่แสดงออกทางความคิดและการกระทำที่มีความแปลกใหม่แตกต่างจากความคิดธรรมดาและไม่ซ้ำกับความคิดของคนอื่น

2. พฤติกรรมด้านความคิดคล่องตัว (Fluency Thinking) คือ พฤติกรรมที่แสดงออกทางความคิดและการกระทำอย่างรวดเร็วมีปริมาณที่มากในเวลาจำกัดและเป็นความคิดที่ไม่ซ้ำกันในเรื่องเดียวกัน

3. พฤติกรรมด้านความคิด ยืดหยุ่น (Flexibility Thinking) คือ พฤติกรรมที่แสดงออกทางความคิดและการกระทำในการคิดหาคำตอบได้หลายประเภท หลายทิศทาง

4. พฤติกรรมด้านความคิดละเอียดละออ (Elaboration Thinking) คือ พฤติกรรมทางความคิดและการกระทำที่สามารถเพิ่มเติมรายละเอียดให้สมบูรณ์ งดงามและมีสาระชัดเจนขึ้น

เกณฑ์การให้คะแนน

3 หมายถึง ผลงานของนักเรียนที่แสดงให้เห็นว่ามีความคิดสร้างสรรค์ในด้านดังกล่าวอยู่ในระดับมาก

2 หมายถึง ผลงานของนักเรียนที่แสดงให้เห็นว่ามีความคิดสร้างสรรค์ในด้านดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลาง

1 หมายถึง ผลงานของนักเรียนที่แสดงให้เห็นว่ามีความคิดสร้างสรรค์ในด้านดังกล่าวอยู่ในระดับน้อย

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

ผลงานด้านความคิดริเริ่มอยู่ในระดับมาก หมายถึง ผลงานของนักเรียนที่มีความแปลกใหม่แตกต่างจากความคิดธรรมดาและไม่ซ้ำกับความคิดของคนอื่นมาก

ผลงานด้านความคิดริเริ่มอยู่ในระดับปานกลาง หมายถึง ผลงานของนักเรียนที่มีความแปลกใหม่แตกต่างจากความคิดธรรมดาและไม่ซ้ำกับความคิดของคนอื่นปานกลาง

ผลงานด้านความคิดริเริ่มอยู่ในระดับน้อย หมายถึง ผลงานของนักเรียนที่มีความแปลกใหม่แตกต่างจากความคิดธรรมดาน้อยและมีความใกล้เคียงกับผลงานของคนอื่น

ผลงานด้านความคิดคล่องตัวอยู่ในระดับมาก หมายถึง ผลงานของนักเรียนที่มีปริมาณมากในเวลาจำกัดและเป็นผลงานที่ไม่ซ้ำกันในเรื่องเดียวกันมาก

ผลงานด้านความคิดคล่องตัวอยู่ในระดับปานกลาง หมายถึง ผลงานของนักเรียนที่มีปริมาณปานกลางในเวลาจำกัดและเป็นผลงานที่ไม่ซ้ำกันในเรื่องเดียวกันปานกลาง

ผลงานด้านความคิดคล่องตัวอยู่ในระดับน้อย หมายถึง ผลงานของนักเรียนที่มีปริมาณที่น้อยในเวลาจำกัดและเป็นผลงานที่ใกล้เคียงกันหรือซ้ำกันในเรื่องเดียวกัน

ผลงานด้านความคิดยืดหยุ่นอยู่ในระดับมาก หมายถึง ผลงานของนักเรียนที่มีหลายประเภท หลายทิศทางมาก

ผลงานด้านความคิดยืดหยุ่นอยู่ในระดับปานกลาง หมายถึง ผลงานของนักเรียนที่มีหลายประเภท หลายทิศทางปานกลาง

ผลงานด้านความคิดยืดหยุ่นอยู่ในระดับน้อย หมายถึงผลงานของนักเรียนที่ไม่ค่อยมีหลายประเภท หลายทิศทาง

ผลงานด้านความคิดละเอียดละอออยู่ในระดับมาก หมายถึงผลงานของนักเรียนที่สามารถเพิ่มเติมรายละเอียดผลงานของตนเองให้สมบูรณ์ งดงามและมีสาระชัดเจนมาก

ผลงานด้านความคิดละเอียดละอออยู่ในระดับปานกลาง หมายถึงผลงานของนักเรียนที่สามารถเพิ่มเติมรายละเอียดผลงานของตนเองให้สมบูรณ์ งดงามและมีสาระชัดเจนปานกลาง

ผลงานด้านความคิดละเอียดละอออยู่ในระดับน้อย หมายถึงผลงานของนักเรียนที่สามารถเพิ่มเติมรายละเอียดผลงานของตนเองให้สมบูรณ์ งดงามและมีสาระชัดเจนน้อย

ส่วนที่ 4

แบบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ
แนวคำถามการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน

วัน/เดือน/ปี.....เวลา.....สถานที่.....

1. โรงเรียนมีนโยบายในด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียนอย่างไรบ้าง
2. โรงเรียนได้จัดเตรียมครูที่รับผิดชอบในด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อย่างไรบ้าง
3. โรงเรียนได้ส่งเสริมให้คณะครูเข้ารับการอบรมสัมมนาในด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียนหรือไม่ อย่างไร
4. โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียนหรือไม่ อย่างไร
5. โรงเรียนได้มีการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมในด้านดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร
6. โรงเรียนได้มุ่งเน้นการสนับสนุนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ควรได้รับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เป็นกรณีพิเศษหรือไม่ อย่างไร
7. โรงเรียนได้ประสานงานกับพ่อแม่ ผู้ปกครองนักเรียนหรือชุมชนในด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้นักเรียนหรือไม่ อย่างไร

แนวคำถามการสัมภาษณ์พ่อแม่หรือผู้ปกครองนักเรียน

วัน/เดือน/ปี.....เวลา.....สถานที่.....
 ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....เป็นผู้ปกครองของ.....

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรถ้าบุตรหลานของท่านมีพฤติกรรมอยากรู้ อยากเห็น ชอบสำรวจสิ่งรอบตัวอยู่เสมอ ชอบซักถามด้วยคำถามแปลกๆ เป็นคนช่างสังเกตช่างสงสัย ไม่ชอบเลียนแบบผู้อื่น มีความมั่นใจในตนเองสูง มีความคิดแปลกใหม่อยู่เสมอ
2. ท่านคิดว่าพฤติกรรมดังกล่าวมีประโยชน์ต่อบุตรหลานของท่านหรือไม่ อย่างไร
3. ท่านต้องการให้บุตรหลานของท่านมีพฤติกรรมดังกล่าวหรือไม่ เพราะเหตุใด
4. ท่านคิดว่าท่านสามารถส่งเสริมพัฒนาให้บุตรหลานของท่านมีพฤติกรรมดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร
5. ปัจจุบันบุตรหลานของท่านมีพฤติกรรมในขณะที่อยู่ที่บ้านเป็นอย่างไรบ้าง
6. ท่านรู้สึกพอใจกับพฤติกรรมดังกล่าวหรือไม่ เพราะเหตุใด
7. ท่านต้องการให้โรงเรียนช่วยพัฒนาพฤติกรรมด้านใดให้กับบุตรหลานของท่าน
8. โรงเรียนได้ขอความร่วมมือจากท่านในด้านใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้แก่นักเรียน
9. ท่านได้ให้ความร่วมมือในด้านดังกล่าวกับทางโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร
10. ท่านคิดว่าชุมชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กหรือไม่ อย่างไร

แนวคำถามการสัมภาษณ์ครูประจำชั้น

วัน/เดือน/ปี.....เวลา.....สถานที่.....

1. ท่านคิดว่านักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์ควรมีพฤติกรรมอย่างไรบ้าง
2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรถ้านักเรียนมีพฤติกรรมดังกล่าว
3. ท่านคิดว่าพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์มีประโยชน์กับนักเรียนอย่างไรบ้าง
4. ท่านมีวิธีการสอนเพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์อย่างไรบ้าง
5. ท่านได้มีการติดต่อขอความร่วมมือจากพ่อแม่ผู้ปกครองในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้แก่นักเรียนหรือไม่ อย่างไร
6. ท่านได้รับความร่วมมือจากบุคคลดังกล่าวในด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้แก่ นักเรียนหรือไม่ อย่างไร
7. ท่านได้ให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้แก่นักเรียนในขณะที่ นักเรียนอยู่ที่บ้าน ต่อพ่อแม่หรือผู้ปกครองนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

แนวคำถามการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนกลุ่มต่างๆ

วัน/เดือน/ปี.....เวลา.....สถานที่.....
 ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....เป็นผู้นำชุมชนกลุ่ม.....

1. ท่านต้องการให้เด็กในชุมชนของท่านมีพฤติกรรมอย่างไรบ้าง
2. ปัจจุบันเด็กในชุมชนของท่านมีพฤติกรรมอย่างไรบ้าง ท่านมีความพอใจในพฤติกรรมดังกล่าวหรือไม่
3. ท่านต้องการให้โรงเรียนได้ส่งเสริมพัฒนาพฤติกรรมด้านใดให้แก่เด็กนักเรียนบ้าง
4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรถ้าเด็กในชุมชนของท่านมีพฤติกรรมอยากรู้ อยากเห็น ชอบสำรวจสิ่งรอบตัวอยู่เสมอ ชอบซักถามด้วยคำถามแปลกๆ เป็นคนช่างสังเกตช่างสงสัย ไม่ชอบเลียนแบบผู้อื่น มีความมั่นใจในตนเองสูง มีความคิดแปลกใหม่อยู่เสมอ
5. ท่านต้องการให้เด็กในชุมชนของท่านมีพฤติกรรมดังกล่าวนี้หรือไม่ เพราะเหตุใด
6. ท่านคิดว่าพฤติกรรมดังกล่าวมีประโยชน์ต่อเด็กในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไร
7. ท่านคิดว่าชุมชนสามารถส่งเสริม พัฒนาให้เด็กในชุมชนมีพฤติกรรมดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร
8. ปัจจุบันโรงเรียนได้ประสานงานหรือขอความร่วมมือจากท่านในด้านการส่งเสริม พัฒนาพฤติกรรมในด้านความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กนักเรียนหรือไม่ อย่างไร
9. ถ้าโรงเรียนมีโครงการส่งเสริมพัฒนาในด้านความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กนักเรียน โดยขอให้ท่านเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการดังกล่าวด้วย ท่านมีความยินดีที่จะให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนหรือไม่
10. ท่านคิดว่าท่านในฐานะผู้นำชุมชน ท่านมีบทบาทอย่างไรในการส่งเสริมพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้แก่เด็กในชุมชนของท่าน

แนวคำถามการสัมภาษณ์นักเรียน

ชื่อ-นามสกุล ผู้ให้สัมภาษณ์.....

วัน/เดือน/ปี.....เวลา.....สถานที่.....

1. กิจกรรมใดในชั้นเรียนที่นักเรียนชอบและอยากเล่นมากที่สุด
2. ขณะอยู่ที่บ้าน พ่อแม่หรือผู้ปกครองจัดกิจกรรมดังกล่าวให้แก่เด็กที่บ้านหรือไม่
3. ขณะอยู่ที่บ้าน นักเรียนทำกิจวัตรประจำวันของตนเองอย่างไรบ้าง
4. ขณะอยู่ที่บ้าน นักเรียนชอบเล่นหรือชอบพูดคุยกับใครมากที่สุด เพราะเหตุใด
5. ขณะอยู่ที่บ้าน พ่อแม่หรือผู้ปกครองของนักเรียนมาร่วมเล่นกับนักเรียนบ้างหรือไม่
6. นักเรียนอยากให้ครูประจำชั้นจัดกิจกรรมอะไรเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ครูได้จัดให้นักเรียนในชั้นเรียนหรือไม่
7. นักเรียนอยากให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองจัดกิจกรรมอะไรให้แก่เด็กที่บ้านบ้าง

ส่วนที่ 5

แบบบันทึกพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิจัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....กิจกรรม.....

สถานที่.....เวลา.....

เหตุการณ์.....

.....

หมายเหตุ.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(.....)

ส่วนที่ 6

แบบวัดความคิดสร้างสรรค์

คำแนะนำสำหรับการใช้แบบวัดความคิดสร้างสรรค์

แบบวัดความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยรูปภาพแบบ ก ของทอแรนซ์ (Torrance Test of Creative Thinking Figural Form A.) ซึ่งดร.อาร์ รังสินันท์ ได้แปลและดัดแปลงแบบวัดนี้ให้หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู นำไปใช้ในการวิจัยเรื่องความคิดสร้างสรรค์ของเด็กไทยในระดับอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ขออนุญาตนำแบบวัดฉบับนี้มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ฉบับนี้เป็นแบบที่ใช้วัดความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องตัว และความคิดละเอียดละออโดยเป็นแบบวัดชนิดใช้ภาพ(Non-verbal tasks)ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ชุด

กิจกรรมที่ 1 การวาดภาพ(Picture Construction) โดยให้ต่อเติมภาพจากสิ่งเร้าที่กำหนดเป็นกระดาษสติกเกอร์สี่เหลี่ยมรูปไข่ 1 รูป มีขนาดความยาวและแนวรีประมาณ 9 ซม.ความกว้างประมาณ 6 ซม. ให้นักเรียนต่อเติมภาพให้แปลกใหม่ นำดินแดนและนำเสนอใจที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ แล้วให้ตั้งชื่อภาพนั้นให้แปลกที่สุดด้วย

กิจกรรมที่ 2 การต่อเติมภาพให้สมบูรณ์(Picture Completion) โดยต่อเติมภาพจากสิ่งเร้าที่กำหนด เป็นรูปเส้นในลักษณะต่างๆมีจำนวน 10 ภาพ เป็นการต่อเติมภาพให้แปลก น่าสนใจ และนำดินแดนที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ แล้วตั้งชื่อภาพที่ต่อเติมเสร็จให้น่าสนใจและมีความแปลกใหม่อีกด้วย

กิจกรรมที่ 3 การใช้เส้นคู่ขนาน(Parallel Line) โดยให้ต่อเติมภาพจากเส้นคู่ขนานจำนวน 30 คู่ แต่ละคู่มีความสูง 2.5 ซม. เส้นคู่ขนานมีระยะห่าง 0.8 , 1.3 และ 1.7 ซม. จำนวน 3, 12 และ 15 คู่ ตามลำดับ เน้นการประกอบภาพโดยการให้เส้นคู่ขนานเป็นส่วนสำคัญของภาพและต่อเติมภาพให้แปลกแตกต่างไม่ซ้ำกัน แล้วตั้งชื่อภาพที่ต่อเติมให้มีความแปลกใหม่ด้วย

กิจกรรมทั้ง 3 ชุดใช้เวลาในการทำกิจกรรมชุดละ 10 นาที เมื่อหมดเวลากิจกรรมหนึ่งต้องเริ่มทำกิจกรรมชุดถัดไปทันที กิจกรรมทั้ง 3 ชุดใช้เวลา 30 นาที

คำแนะนำสำหรับครูหรือผู้ควบคุมการทำแบบวัด

1. ครูหรือผู้ควบคุมการทำแบบวัดจัดสถานที่ให้นักเรียนนั่งเตรียมทำแบบวัด
2. ครูหรือผู้ควบคุมการทำแบบวัดสร้างบรรยากาศและสร้างแรงจูงใจนักเรียนให้ทำแบบวัดดังกล่าวโดยการพูดคุยให้นักเรียนอยากทำแบบวัดเช่น “ในวันนี้ ครูมีกิจกรรมมาให้ นักเรียนทำสนุกๆ โดยให้นักเรียนเล่นวาดภาพอะไรก็ได้ ที่นักเรียนคิดว่าเป็นภาพที่มีความแปลกใหม่มากที่สุดที่ไม่เคยที่ใครวาดมาก่อน และพยายามวาดภาพให้มีความแตกต่างไปจากคนอื่น ๆ จึงจะเป็นคนเก่ง
3. แจกแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ ดินสอ ดินสอสีให้นักเรียน
4. ให้นักเรียนเขียนชื่อตนเองลงในแบบวัดสำหรับนักเรียนคนใดที่ยังเขียนชื่อตนเองยังไม่ได้ ให้ครูหรือผู้ควบคุมเขียนชื่อให้นักเรียนดังกล่าวและครูหรือผู้ควบคุมรอกละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียน และคอยเขียนชื่อภาพที่นักเรียนทำกิจกรรมด้วย
5. ครูหรือผู้ควบคุมอ่านคำชี้แจงและอธิบายการทำแบบวัดในแต่ละกิจกรรมให้นักเรียนฟังอย่างชัดเจน

โปรดกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียนดังนี้

ชื่อ.....นามสกุล.....เพศ.....อายุ.....จบ
โรงเรียน.....ชั้น.....เลขที่.....
ครั้งที่ทำแบบวัด.....วันที่ทำแบบวัด.....เดือน.....พ.ศ.....

กิจกรรมที่ 1 การวาดภาพ

คำชี้แจง

1. นักเรียนจะเห็นกระดาษสี่เหลี่ยมตามรูปที่อยู่ข้างล่างนี้ กระดาษชิ้นนี้ดึงออกมาได้โดยแกะกระดาษที่อยู่ด้านหลังทิ้งไป และนำกระดาษสี่เหลี่ยมนี้ไปติดไว้ที่ใดก็ได้ภายในที่ว่างที่กำหนดให้
2. ให้นักเรียนลองคิดและวาดต่อเติมตกแต่งกระดาษสี่เหลี่ยมที่นำมาปะไว้นี้เป็นรูปภาพใดๆก็ได้ ให้ได้รูปภาพที่น่าสนใจมีความแปลกใหม่และน่าตื่นตื้นมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
3. เมื่อนักเรียนเขียนภาพเสร็จเรียบร้อยแล้วให้คิดชื่อภาพที่วาดให้แปลกที่สุดด้วย
4. ใช้เวลาในการทำกิจกรรม 10 นาที

กิจกรรมที่ 2 วาดภาพให้สมบูรณ์

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนต่อเติมตกแต่งภาพที่ให้มาซึ่งมีทั้งหมด 10 ภาพ
2. ให้นักเรียนวาดต่อเติมภาพที่ให้มาให้มีความแปลก แตกต่างจากคนอื่น และทำให้เป็นเรื่องที่น่าสนใจน่าตื่นตื้นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
3. ให้นักเรียนคิดตั้งชื่อภาพแต่ละภาพของตนเองให้มีความแปลกใหม่ให้มากที่สุดด้วย
4. ให้เวลาในการทำกิจกรรม 10 นาที

กิจกรรมที่ 3 การลากเส้น

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนต่อเติมตกแต่งภาพเส้นคู่ขนานที่นำมาซึ่งมีทั้งหมด 30 ภาพ
2. ให้นักเรียนวาดต่อเติมตกแต่งภาพประกอบเส้นตรงคู่ขนานที่กำหนดให้ ให้ได้ภาพที่สมบูรณ์ พยายามคิดและวาดภาพให้แตกต่างไปจากคนอื่นให้มากที่สุด
3. ให้นักเรียนคิดตั้งชื่อภาพแต่ละภาพของตนเองให้มีความแปลกใหม่ให้มากที่สุดด้วย
4. ให้เวลาในการทำกิจกรรม 10 นาที

คู่มือการตรวจให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์

คู่มือการตรวจให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ การตรวจให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ จัดแบ่งตามองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ซึ่งในที่นี้มี 3 องค์ประกอบ คือ

1. ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency)
2. ความคิดริเริ่ม (Originality)
3. ความคิดละเอียดละออ (Elaboration)

ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) การตรวจให้คะแนนความคิดคล่องแคล่วจะตรวจในกิจกรรมชุดที่ 2 และ 3 เท่านั้น คะแนนความคิดคล่องแคล่วจะให้นับจากจำนวนภาพที่แตกต่างกันอย่างไรเห็นได้ชัดในกิจกรรมชุดที่ 2 ความคิดคล่องแคล่วทั้งหมดหรือสูงสุด จะเท่ากับ 10 คะแนน และให้ใส่ไว้ในแบบฟอร์มสำหรับกรอกคะแนน หรือ Worksheet กิจกรรมชุดที่ 3 ความคิดคล่องแคล่วสูงสุดจะเท่ากับ 30 คะแนน แต่ก่อนจะเริ่มตรวจสอบดูว่าภาพนั้นชัดเจนใหม่ หรือถ้าวาดภาพซ้ำกันก็จะให้คะแนนเพียงภาพเดียว คะแนนทั้งหมดของกิจกรรมชุดที่ 3 ให้ใส่ในความคิดคล่องแคล่ว กิจกรรมชุดที่ 3 ในแบบฟอร์มสำหรับกรอกคะแนน

ความคิดริเริ่ม (Originality) การให้คะแนนความคิดริเริ่มขึ้นอยู่กับความถี่ทางสถิติของภาพที่แตกต่างไปจากรวมๆ จากการตอบของกลุ่มตัวอย่าง ในการให้คะแนนความคิดริเริ่มให้ดูภาพเป็นหลัก ไม่ใช่ดูชื่อที่กำกับไว้ คู่มือการให้คะแนนความคิดริเริ่มนี้ ได้มาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3,121 คน

ของนักเรียนระดับอนุบาลชั้นประถมปีที่ 4 จาก 6 เขตภูมิศาสตร์ของประเทศไทย และจาก 4 ประเภทโรงเรียน กล่าวคือ โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โรงเรียนในสังกัดเทศบาล และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน หรือโรงเรียนราษฎร์

การให้คะแนนความคิดริเริ่ม สำหรับภาพที่ซ้ำกันมากจะได้คะแนน 0 ดังรายชื่อที่กำหนดไว้ข้างล่าง ผู้ตรวจควรดูตามตัวอย่างรายการที่ให้มานี้ ส่วนภาพที่แตกต่างจากรายชื่อในรายการที่ให้ไว้ กำหนดให้คะแนนภาพละ 1 คะแนน คะแนนที่ได้ให้เขียนลงในช่องว่างข้างหลัง ความคิดริเริ่ม กิจกรรมที่ 1.....กิจกรรมที่ 2.....และกิจกรรมที่ 3.....ในแบบฟอร์มสำหรับกรอกคะแนน คะแนนรวมของความคิดริเริ่มได้มาจากผลรวมของความคิดริเริ่มทั้ง 3 กิจกรรม

รายชื่อต่อไปนี้เป็นรายชื่อภาพที่ได้คะแนน 0 ในกิจกรรมที่ 1

ภาพที่ไม่มีความหมาย และไม่มีชื่อกำกับไว้

เด็กผู้ชาย คนผู้ชาย

วงกลมรูปไข่

เด็กผู้หญิง คนผู้หญิง

คนทุกชนิด นอกจากคนที่มาจากโลกอื่น

มะม่วง

รายชื่อต่อไปนี้เป็นรายชื่อภาพที่ได้คะแนน 0 ในกิจกรรมที่ 2

ภาพที่ 1

ภาพที่ไม่มีความหมายและไม่มีชื่อกำกับไว้

หัวใจ

หน้าคนทุกชนิด

นกทุกชนิด

แว่นตา

ภาพที่ 2

ภาพที่ไม่มีความหมาย และไม่มีชื่อกำกับไว้

หน้าคนหรือรูปร่างคน

หนังสือ

ต้นไม้หรือกิ่งไม้

ดอกไม้

ภาพที่ 3

ภาพที่ไม่มีความหมาย และไม่มีชื่อกำกับไว้

หน้าคนหรือรูปร่างคน

เรือใบ

ลูกตา

ภาพที่ 4

ภาพที่ไม่มีความหมาย และไม่มีชื่อกำกับไว้

หน้าคนหรือรูปร่างคน

หอย หอยทาก

งู หรือสัตว์ที่ไม่บ่งชื่อเฉพาะ

ภาพที่ 5

ภาพที่ไม่มีความหมาย และไม่มีชื่อกำกับไว้

หน้าคนหรือรูปร่างคน ปากคน

กะทะ หรือถ้วยชาม

เรือ เรือใบ

วงกลม

พระจันทร์

ภาพที่ 6

ภาพที่ไม่มีความหมาย และไม่มีชื่อกำกับไว้

หน้าคน

ชั้นบันได

ภาพที่ 7

ภาพที่ไม่มีความหมาย และไม่มีชื่อกำกับไว้

หน้าคนหรือรูปร่างคน

เดียว

รถยนต์

ช้อน

เครื่องหมายคำถาม

ภาพที่ 8

ภาพที่ไม่มีความหมาย และไม่มีชื่อกำกับไว้

หน้าคนหรือรูปร่างคน

ภาพที่ 9

ภาพที่ไม่มีความหมาย และไม่มีชื่อกำกับไว้

ภูเขา

นก เช่น นกฮูก

เสื้อ

ภาพที่ 10

ภาพที่ไม่มีความหมาย และไม่มีชื่อกำกับไว้ หน้าคนหรือรูปร่างคน

นก เป็ด ไก่

จมูก

อักษร ก.

รายชื่อต่อไปนี้ เป็นรายชื่อภาพที่ได้คะแนน 0 ในกิจกรรมที่ 3

ภาพที่ไม่มีความหมาย และไม่มีชื่อกำกับไว้

หนังสือ

ประตู

หีบ กล่อง

กรอบรูปภาพ กระแจก

บ้าน ดึก

หน้าคน ตัวคน (ชาย , หญิง)

สีเหลี่ยม รูปทรงเรขาคณิต

เสื้อ กางเกง กระโปรง

ขวด

บันได

จรวด เครื่องบิน

ตัวอักษร

ห่อของขวัญ

โทรทัศน์

แก้วน้ำ ถังน้ำ

ดอกไม้ ต้นไม้

เทียนไข

ไม้บรรทัด

ความคิดละเอียดละออ (Elaboration) ในการให้คะแนนความคิดละเอียดละออ มีดังนี้

1. แต่ละภาพให้คะแนนต่ำสุด 1 คะแนน
2. ส่วนละเอียดที่ต่อเติมภาพ เพื่อขยายหรืออธิบายภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ถือเป็นความคิด

ละเอียดละออ

ดังนั้น การตรวจให้คะแนนความคิดละเอียดละออ คือ ให้ 1 คะแนนต่อส่วนละเอียดแต่ละส่วนที่ต่อเติมภาพให้สมบูรณ์ขึ้น ไม่ว่าจะต่อเติมในตัวสิ่งเร้าหรือขอบ หรือส่วนที่ว่างรอบ ๆ สิ่งที่กำหนดให้ อย่างไรก็ตามสิ่งที่ต่อเติมจะต้องดูแล้วสมจริงและมีความหมาย เกณฑ์การให้คะแนนความคิดละเอียดละออ มีดังนี้

1. ส่วนละเอียดทุก ๆ ส่วน แต่ถ้าซ้ำกันให้เพียง 1 คะแนน
2. การระบายสี เพื่อเน้นความสมจริงมากขึ้น
3. การแรเงา ใช้สีอ่อนหรือแก่
4. การตกแต่งประดับประดาภาพให้มีความหมายมากขึ้น

5. การตกแต่งที่ทำให้ภาพเปลี่ยนแปลงและมีความหมายสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. ส่วนละเอียดที่ขยายเพื่อประกอบความเข้าใจภาพมากขึ้นโดยไม่ต้องมีคำอธิบาย ถ้าเส้นแบ่งภาพหนึ่งออกเป็น 2 ภาพ ก็ให้คะแนน 2 คะแนน และถ้าเส้นแบ่งมีความหมายในตัวของมัน เช่น เข็มขัด ตะเข็บ ขอบแขนเสื้อ บานหน้าต่าง เป็นต้น ก็ให้คะแนนส่วนนั้น ๆ ด้วย

ในการนับคะแนนความคิดละเอียดละออ นั้น ให้ทำการตรวจและให้คะแนนจากส่วนละเอียดต่าง ๆ เมื่อตรวจสอบละเอียดได้ที่แห่ง ให้วงกลมรอบคะแนนที่เหมาะสมในแต่ละกิจกรรม ดังที่ปรากฏในแบบฟอร์มสำหรับกรอกคะแนน (ดูตัวอย่างแบบฟอร์มสำหรับกรอกคะแนน)

ตัวอย่างการให้คะแนน หากตรวจสอบละเอียดในแต่ละกิจกรรม พบว่าในกิจกรรมที่ 1 มีส่วนละเอียด 5 แห่ง ให้วงกลมรอบเลข 1 แสดงว่ามีคะแนนละเอียดละออ 1 คะแนน กิจกรรมที่ 2 มีส่วนละเอียด 27 แห่ง ให้วงกลมรอบเลข 3 แสดงว่ามีคะแนนละเอียดละออ 3 คะแนน และ กิจกรรมที่ 3 มีส่วนละเอียด 40 แห่ง ให้วงกลมรอบเลข 5 แสดงว่ามีคะแนนละเอียดละออ 5 คะแนน รวมคะแนนความคิดละเอียดละออทั้ง 3 กิจกรรม ได้ 9 คะแนน

ตัวอย่างแบบฟอร์มสำหรับกรอกคะแนนแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ แบบ ก.

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....เพศ.....

ชั้น.....โรงเรียน.....วันที่สอบ.....เดือน.....พ.ศ.....

1. ความคิดคล่องตัว : กิจกรรมชุดที่ 2.....+ กิจกรรมชุดที่ 3.....=.....

2. ความคิดริเริ่ม : กิจกรรมชุดที่ 1.....+ กิจกรรมชุดที่ 2.....+ กิจกรรมชุดที่ 3.....

3. ความคิดละเอียดละออ (วงกลมรอบคะแนนที่เหมาะสม)

กิจกรรมชุดที่ 1 1. (0 - 5) 2. (6 - 12) 3. (13 - 19)

4. (20 - 26) 5. (27.....)

กิจกรรมชุดที่ 2 1. (0 - 8) 2. (9 - 17) 3. (18 - 28)

4. (29 - 39) 5. (40.....)

กิจกรรมชุดที่ 3 1. (0 - 7) 2. (8 - 16) 3. (17 - 27)

4. (28 - 37) 5. (38.....)

รวมทั้งหมด.....คะแนน

ภาคผนวก ค

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงเล็ก วรรณกุล	หัวหน้าภาควิชาการศึกษาศาสตร์
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา
2. อาจารย์เกษมสุข เจลียวงศ์ดี	หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จ.สงขลา
3. อาจารย์รัชฎาภรณ์ ทองถาวร	อาจารย์ประจำภาควิชาประถมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. อาจารย์คานิ่ง พลเดช	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านพระม่วง อ.กันตัง จ.ตรัง
5. อาจารย์ดาวเรือง แสงรัตน์	อาจารย์โรงเรียนบ้านพระม่วง อ.กันตัง จ.ตรัง
6. อาจารย์ยุพิน ชูช่วย	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกันตัง

ภาคผนวก ง

ผลการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนเชิงปริมาณ (ข้อมูลรายบุคคล)

ผลการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนเชิงปริมาณ (ข้อมูลรายบุคคล)

เลขที่	Pretest				Posttest			
	O	F	E	T	O	F	E	T
1.	33	37	10	80	40	40	14	94
2.	28	27	9	64	39	39	10	88
3.	28	21	10	59	32	30	14	76
4.	33	22	9	64	38	34	11	83
5.	31	18	8	57	36	30	10	76
6.	29	28	8	65	35	35	10	80
7.	26	23	11	60	29	30	13	72
8.	21	22	9	52	36	38	11	85
9.	22	18	11	51	35	34	12	81
10.	24	16	11	51	36	37	13	86
11.	29	18	12	59	32	31	13	76
12.	28	17	9	54	37	32	10	79
13.	28	21	8	57	36	30	14	80
14.	32	33	10	75	37	39	11	87
15.	25	28	14	67	32	31	15	78
16.	31	22	12	64	35	31	15	83
17.	32	24	13	69	38	40	15	93
18.	20	17	12	49	39	38	15	92
19.	31	21	12	64	39	38	14	91
20.	19	18	12	49	29	30	15	74
21.	28	19	12	59	38	35	14	87

เลขที่	Pretest				Posttest			
	O	F	E	T	O	F	E	T
22.	26	19	11	56	37	37	14	88
23.	26	28	12	66	38	37	14	91
24.	17	22	13	52	29	30	15	74
25.	29	28	12	69	31	39	13	83
26.	25	24	10	59	34	37	15	86
27.	25	19	12	56	41	38	14	93
28.	28	23	11	62	32	32	15	79
29.	28	28	9	65	33	37	10	80
30.	32	24	12	60	39	36	15	90
31.	15	26	12	53	40	38	14	92
32.	31	28	8	67	40	40	10	90
33.	32	24	11	67	37	31	14	82

หมายเหตุ O = ความคิดริเริ่ม(Originality) มีคะแนนเต็ม 41 คะแนน
 F = ความคิดคล่องตัว(Fluency) มีคะแนนเต็ม 40 คะแนน
 E = ความคิดละเอียดละออ(Elaboration) มีคะแนนเต็ม 15 คะแนน
 รวมคะแนนเต็มทั้งหมด 96 คะแนน

ภาคผนวก จ

ภาพประกอบตัวอย่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการวิจัย

ภาพประกอบตัวอย่างกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการวิจัย

สภาพเส้นทางไปโรงเรียนและชุมชนบ้านพระม่วง

โรงเรียนบ้านพระม่วง

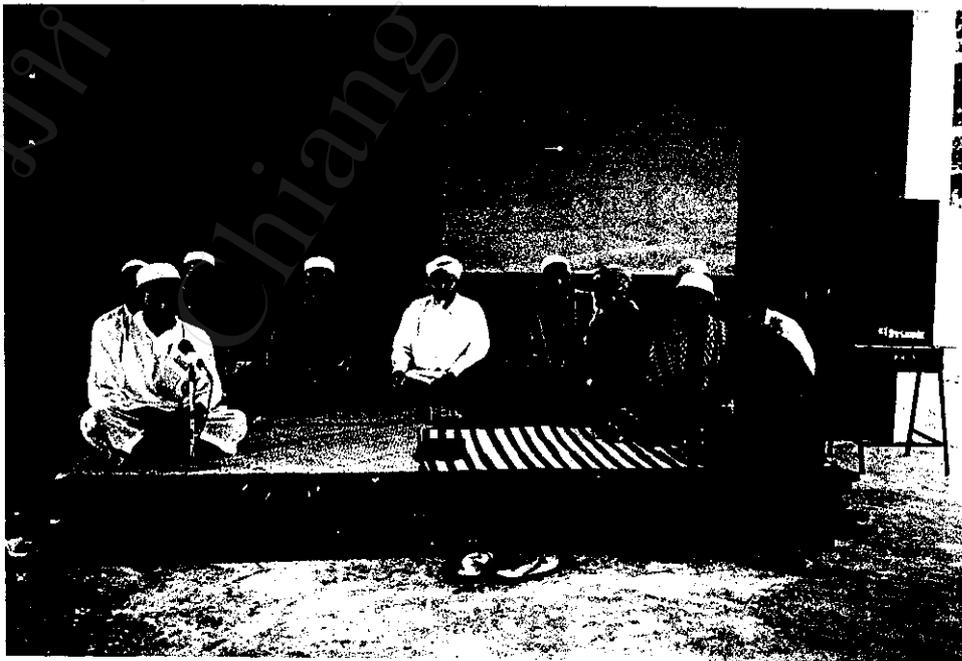
บรรยากาศความสัมพันธ์ระหว่างคณะครูในโรงเรียน

ครูประจำชั้นกำลังให้นักเรียนทำแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ก่อนเข้าร่วมกระบวนการวิจัย

ผู้วิจัยที่แจ่งวัดอุประสงค์การวิจัยและรายละเอียดของกระบวนการวิจัยให้คณะครูในโรงเรียนและตัวแทนครูในกลุ่มโรงเรียนได้ทราบและขอความร่วมมือเข้าร่วมกระบวนการวิจัย

ผู้วิจัยพบกลุ่มผู้นำทางศาสนาและกลุ่มผู้นำชุมชนที่สุเหร่าของหมู่บ้านเพื่อประชาสัมพันธ์การวิจัย

ผู้วิจัยเยี่ยมบ้านของนักเรียนเพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบ

ภาพกิจกรรมการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและพิจารณาสาเหตุของปัญหา ในภาพเป็นการประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการวิจัย และเชิญคณะวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้แก่นักเรียนระดับปฐมวัยแก่ผู้เข้าร่วมการประชุมด้วย

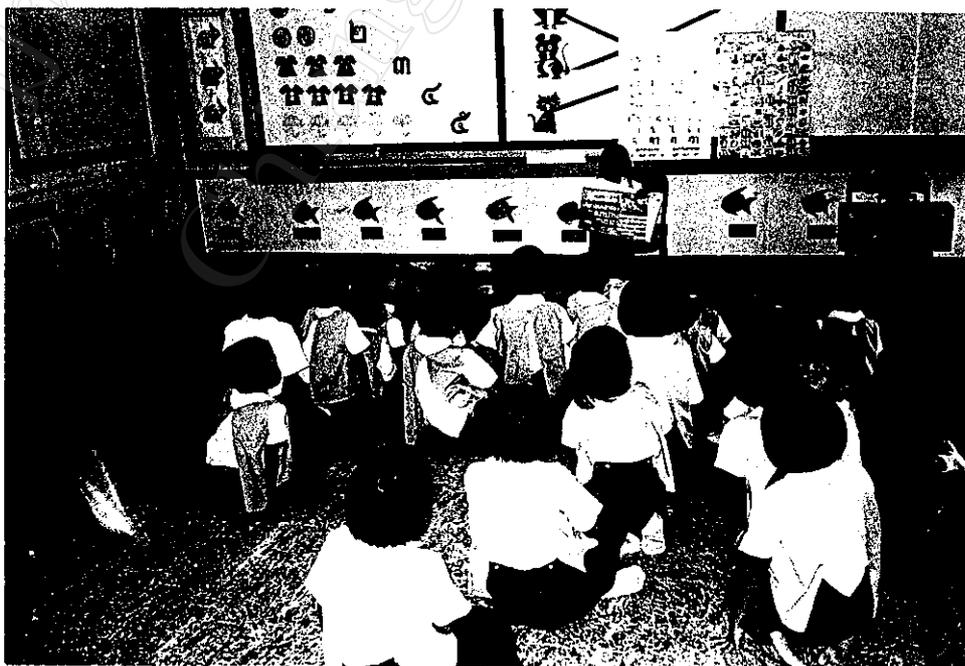
บรรยากาศการประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการวิจัย

ภาพกิจกรรมการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนปฏิบัติงาน ในภาพตัวแทนของแต่ละฝ่ายกำลังนำแผนการปฏิบัติงานมาพิจารณาร่วมกันอีกครั้ง

ภาพกิจกรรมการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการปฏิบัติงานตามแผน ในภาพนักเรียนกำลังสนุกสนานกับกิจกรรม ธิบป็นมหัศจรรย์ ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้แก่นักเรียนในโรงเรียนของฝ่ายคณะครู

นักเรียนกำลังเข้าร่วมกิจกรรมนักข่าวรุ่นเยาว์ด้วยความตั้งใจ

นักเรียนกำลังเข้าร่วมในกิจกรรมกระดาษมหัศจรรย์อย่างสนุกสนาน โดยมีครูประจำชั้นคอยให้กำลังใจและคอยกระตุ้นนักเรียนเพื่อให้ได้ผลงานที่มีความแปลกใหม่

ภาพบรรยากาศความสนุกสนานของนักเรียนในกิจกรรมเชิดหุ่นมือแสนสนุก

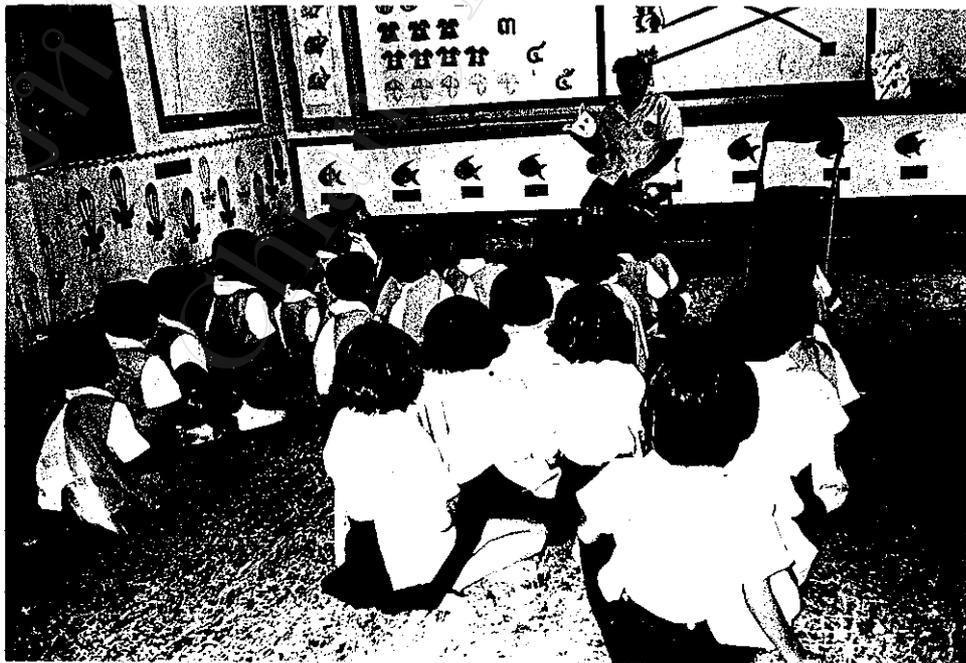
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกำลังเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการในโครงการผลิตสื่อและของเล่นพื้นบ้านให้แก่บุตรหลานที่บ้าน

ผลงานที่สะท้อนถึงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เข้าร่วมการอบรม ในภาพผู้เข้าร่วมการอบรมกำลังฝึกการนำสื่อและของเล่นที่ประดิษฐ์ได้ไปร่วมเล่นกับบุตรหลานที่บ้าน

ภาพนักเรียนกำลังร่วมกิจกรรมกับผู้นำด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการเยี่ยมโรงเรียนของฝ่ายผู้นำชุมชน

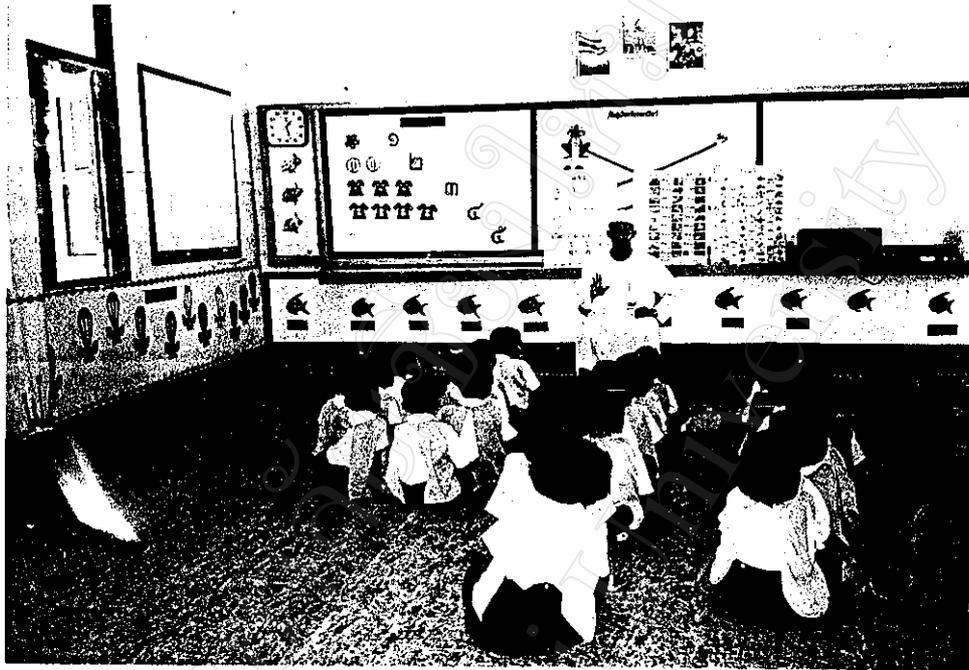
ผู้นำกลุ่มพัฒนาสตรีของหมู่บ้านกำลังเล่านิทานให้นักเรียนฟัง โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อหาในนิทานตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการนี้

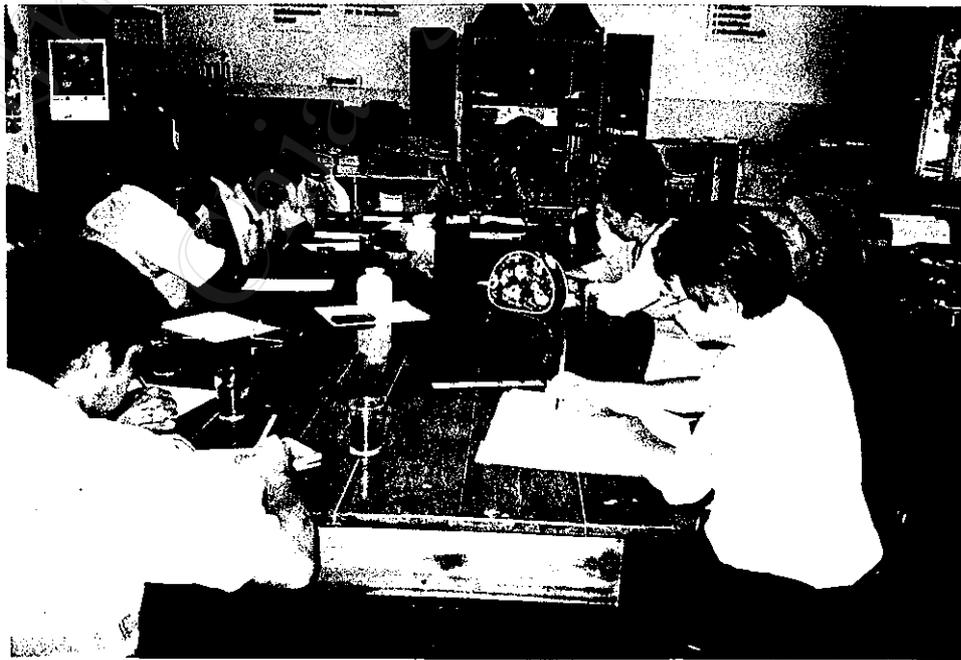
พ่อแม่ ผู้ปกครองนักเรียนกำลังร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้แก่บุตรหลาน

ภาพนักเรียนกับของเล่นที่ประดิษฐ์จากวัสดุพื้นบ้าน ซึ่งพ่อแม่ผู้ปกครองได้ร่วมกันประดิษฐ์ขึ้นและได้ร่วมเล่นกับบุตรหลานที่บ้าน ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการผลิตสื่อและของเล่นจากวัสดุพื้นบ้าน

การมีส่วนร่วมในโครงการเยี่ยมโรงเรียนของฝ่ายผู้นำศาสนาอิสลาม ในภาพครูสอนศาสนาอิสลามกำลังให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการเบื้องต้นของศาสนา โดยมุ่งเน้นการใช้คำถามให้นักเรียนตอบตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง

กิจกรรมการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการประเมินผลระหว่างการปฏิบัติงาน

ภาพกิจกรรมการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการประเมินผลการปฏิบัติงานเมื่อสิ้นสุดกระบวนการวิจัย

ภาพบรรยากาศของผู้เข้าร่วมกิจกรรมในขั้นตอนนี้

ภาพการแสดงบนเวทีของนักเรียน ที่สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมด้านความคิดสร้างสรรค์ และความกล้าแสดงออกที่เพิ่มขึ้นของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายหลังเข้าร่วมกระบวนการวิจัย

นิทรรศการแสดงผลงานด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย และประมวล ภาพกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการวิจัย

ภาพพ่อแม่ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเป้าหมายกำลังเล่นเกมกับบุตรหลานอย่างสนุกสนาน ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งของการมีส่วนร่วมในชั้นตอนนี้

พ่อแม่ ผู้ปกครองนักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นและแสดงความรู้สึกหลังการเข้าร่วมในกระบวนการวิจัยครั้งนี้

ภาพผู้วิจัยถ่ายร่วมกับนักเรียนและพ่อแม่ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

ภาพผู้วิจัยถ่ายร่วมกับคณะครูและแกนนำผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นามสกุล	นายวิสุทธิศักดิ์ หวานพร้อม
วัน เดือน ปีเกิด	21 มิถุนายน 2515
ที่อยู่ปัจจุบัน	89 หมู่ที่ 8 ต.เขากอบ อ.ห้วยยอด จ. ตรัง 92130 โทรศัพท์ (01) 6065170
ประวัติการศึกษา	
2525	ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านหนองปรือ ต.เขากอบ อ.ห้วยยอด จ. ตรัง
2527	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดศิวิวิหาร ต.เขากอบ อ. ห้วยยอด จ. ตรัง
2533	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนห้วยยอด อ. ห้วยยอด จ. ตรัง
2537	ครุศาสตรบัณฑิต (ศึกษานิยม) สถาบันราชภัฏสงขลา อ. เมือง จ. สงขลา
ประวัติการทำงาน	
2538 - ปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านพระม่วง ต.นาเกลือ อ. กันตัง จ. ตรัง